

VPL118 Kvantitativní výzkum
(jarní semestr 2019)

Výzkumný design (seminář)

Mgr. Ondřej Hora, Ph.D.

Seminář:

1. úkol: Určete typy designů v následujících příkladech:

Typy designů:

- experimentální
- kvazi-experimentální
- průřezový (cross-sectional)
- longitudinální – trendový, kohortní a panelový
- případová studie
- srovnávací (komparativní)
- přirozený experiment
- case control study
- meta-analýza

Seminář:

Příklad č. 1: <http://www.elspac.cz/index.php?pg=o-elspac>

Evropská studie těhotenství a dětství ELSPAC je studie iniciovaná v 80. letech 20. století Světovou zdravotnickou organizací (WHO) v šesti evropských zemích. V České republice sleduje tato studie 5 738 dětí narozených v Brně a 1 851 dětí narozených ve Znojmě od těhotenství matky do dospělosti.

Od dětí narozených v letech 1991 a 1992 jsou sbírána data umožňující hlubší poznání vlivu biologických, psychologických, sociálních, ekonomických a environmentálních faktorů včetně jejich kombinací na zdraví dětí a adolescentů. Výsledky této studie přispějí ke zlepšování preventivní péče a dalšímu zvyšování kvality života populace.

Příklad č. 2 :

http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7322/f3/es150123.pdf

Do listopadového šetření Centra pro výzkum veřejného mínění (CVVM) byl zařazen blok otázek týkajících se názorů občanů na důchodový systém v ČR a jeho případnou změnu. Vybrané části respondentů, kteří zatím nepobírají důchod, jsme se ptali, zda si formou spoření nebo investic odkládají na důchod nějaké peníze stranou, zda mají obavu o dostatečnost zajištění v důchodu a jaká jsou jejich očekávání ohledně dostatečnosti státem vypláceného důchodu.

Graf 1 ukazuje, jak si lidé nad rámec povinných odvodů důchodového pojištění samostatně dávají stranou peníze na důchod. Spoří nebo investuje o něco více než polovina lidí (53 %) v předdůchodovém věku, zbývající část lidí (46 %) se naproti tomu na důchod tímto způsobem nepřipravuje. Tyto hodnoty se nijak zásadně neliší od hodnot získaných v předcházejících měřeních od roku 2010.

Příklad č. 3: Zaslow et al. (2002) Welfare Reform and Children

Trvalou ironií studií o sociální politice ve Spojených státech je, že programy sociální politiky (pro nízkopříjmové rodiny) vytvářené z důvodu zájmu o podporu dětí jsou hodnoceny podle výsledků dospělých, jako jsou pobírání sociálních dávek, zaměstnanost, výdělky, příjmy a manželství. Mnoho lidí pracujících v oblasti sociální politiky se nicméně domnívá, že při posouzení úspěšnosti těchto programů by měly být posuzovány dopady programů na děti společně s dopady na dospělé. Naše studie se zaměřuje na to, jak programy sociální politiky ovlivňují děti a stejně tak i dospělé.

Sledované studie náhodně přiřazují rodiny do dvou skupin...náhodné přiřazení zaručuje, že jakékoliv rozdíly, které se objeví mezi skupinami, jsou způsobené programem a ne jinými rozdílnými charakteristikami zkoumaných rodin a dětí. Během posledních deseti let proběhlo 10 zhodnocení programů sociální politiky s cílem prozkoumat dopady na děti. Z hlediska dopadů na děti jsou zjištění roztříděna do následujících kategorií: školní úspěch a kognitivní vývoj, vývoj v oblasti emoci a chování a zdraví a bezpečnost.

Příklad č. 4: Rinne et al. (2007). Too Bad to Benefit? Effect Heterogeneity of Public Training Programs

Tato studie analyzuje dopad veřejných rekvalifikačních programů na uchazeče o zaměstnání v Německu. Využili jsme techniku párování případů (propensity score matching), abychom rozšířili dosavadní poznatky o zjištění, jaký dopad mají střednědobé vzdělávací programy na skupiny s různými typy vzdělání v různých věkových skupinách. Po výpočtu propensity score jsme spárovali každého účastníka programu s jedním neúčastníkem programu. Navíc jsme provedli přesné párování na předchozí délce nezaměstnanosti (v měsících) a čtvrtletí (fiktivního) vstupu do programu.

Výsledky ukazují, že účast v programu měla pozitivní dopad na nalezení zaměstnání u všech podskupin účastníků programu. Účastníci také častěji našli lépe placená zaměstnání než neúčastníci. Nalezli jsme ale jen málo dokladů o existenci rozdílných dopadů pro různé skupiny nezaměstnaných. Zjištěné rozdíly jsou totiž poměrně malé. Není tedy příliš účelné poskytovat rekvalifikační programy uchazečům o zaměstnání s lepšími pracovními vyhlídkami.

Příklad č. 5: Orlitzky et al. (2003). Corporate Social and Financial Performance

Většina teoretických úvah o vztahu mezi Společenskou odpovědností firem (CSR) a finančními výsledky (FV) firem vychází z předpokladu, že dosavadní zjištění jsou natolik roztržštěná a různorodá, že není možné dojít k zobecnitelnému závěru o povaze tohoto vztahu. V této předchozí výzkumy spojující kvantitativní studii chceme ukázat, že je možné otřást obecně sdíleným přesvědčením o nemožnosti učinění závěru o vztahu mezi Společenskou odpovědností (CSR) a finančními výsledky (FV).

Při použití metodologicky více rigorózního přístupu (než jaký byl využit v předchozích analýzách) jsme provedli analýzu 52 samostatných studií. Tyto studie jsou výběrem dostatečně kvalitně provedených studií, ze souboru studií provedených v předchozím období. Náš celkový výzkumný vzorek tvořilo 33 878 pozorování (observations) z těchto 52 studií.

Úkol 2: Zvolte si jeden z výše uvedených designu a odpovězte na následující otázky. Pokud není možné odpověď stanovit, odpověď odhadněte.

- A) Co je předmětem výzkumu (co se zkoumá)?

- B) U koho (jakých skupin osob) se to zkoumá?

- C) Kolikrát byl proveden výzkum v terénu?

- D) Kolikrát je nutné provádět výzkum v terénu?

- E) Kde se to zkoumá?

Odpovědi:

Příklad 1 – Longitudinální (Panelový):

- A) vliv různých faktorů na zdraví dětí,
- B) děti (rodiče),
- C) není uvedeno, ale mnohokrát,
- D) minimálně dvakrát,
- E) Převážně v Brně a ve Znojmě.

Příklad 2 - Průřezový (případně i Trendový):

- A) názory na důchodový systém,
- B) ti, kdo nepobírají důchod (zřejmě dospělí),
- C) vícekrát,
- D) stačilo by jednou,
- E) není uvedeno, ale jde o občany ČR

Odpovědi:

Příklad 3 - Experimentální (souhrn výsledků experimentů):

- A) jak sociální programy ovlivňují rodiče a děti z chudých rodin,
- B) účastníci experimentů,
- C) pravděpodobně vícekrát,
- D) zpravidla vícekrát (ev. jen post-test),
- E) ve Spojených státech amerických.

Příklad 4 - Kvazi-experimentální:

- A) Efekt rekvalifikačních programů na nezaměstnané,
- B) nezaměstnaní,
- C) vícekrát či průběžně,
- D) zpravidla vícekrát,
- E) v Německu.

Odpovědi:

Příklad 5 - Meta-analýza:

- A) Vztah mezi společenskou odpovědností a ekonomickou výkonností firmy,
- B) Předchozí výzkumné studie (firmy obsažené v těchto studiích),
- C) Jednou či jednou za každou zahrnutou studii (sekundární analýza),
- D) jednou (sekundární analýza),
- E) není uvedeno, ale zřejmě v USA, případně celosvětově.